

Bewoners

Toolkit bewonersinitiatief Mindset Wonen

April 2022

Mindset Wonen

&

Barbara-Anne Maiburg van WOONLINK

Een toolkit bij het realiseren van een bewonersinitiatief

Je bent jongvolwassene met een lichamelijke beperking waardoor dagelijkse assistentie nodig is. Je bent dus blijvend aangewezen op een vorm van wonen met assistentie. En... je bent op zoek naar een zelfstandige woonruimte, liefst met anderen. Dit is de basis voor bewoners van het wooninitiatief Mindset Wonen: een innovatieve aanvulling op de vaak beperkte keuze in aanbod voor jongvolwassenen om zelfstandig te kunnen wonen.

Het is belangrijk te weten waar je rekening mee moet houden. Daarom is deze toolkit gemaakt. Een 'gereedschapskist' met informatie, kennis, tips en adviezen over alles wat er bij komt kijken. Er staan doorverwijzingen in naar informatie van anderen die van pas kunnen komen. Vanaf het moment dat je, je gaat oriënteren om zelfstandig te gaan wonen, tot de dag dat je intrekt, en zelfs nog tot daarna om het wonen prettig te houden.

De bewoner(s)

De droom, wens en mogelijkheden

Voor (jong)volwassenen met een lichamelijke beperking is het vinden van een geschikte woonsituatie een opgave. Door alle bezuinigingen en hervormingen in de gezondheidszorg is dit nog moeilijker geworden. Net als leeftijdsgenoten willen vaak ook jong volwassenen met een beperking op zichzelf wonen.

Als je al jaren bij je ouders woont en vanuit die vertrouwde plek jouw leven invult, is nadenken over de toekomst soms best lastig. Toch is oriënteren op de toekomst en welke (woon)wensen daarin voorop staan erg belangrijk. Je weet immers dat (ook) jouw ouders/verzorgers niet het eeuwig leven hebben. En dan? De één wil graag tussen jongere leeftijdsgenoten in een wooncomplex wonen, of binnen een zorginstelling terwijl de ander de voorkeur geeft aan een zelfstandige, aangepaste eengezinswoning met tuin.

Aandachtspunten en risico's

Zorg dat je op de hoogte bent of op de hoogte wordt gebracht van onderwerpen als:

- Mogelijkheden en vormen van wonen met een fysieke beperking, inclusief de voordelen en aandachtspunten.
- Subsidies, wet- en regelgeving bij uit huis wonen (o.a. wat betekent de keuze voor je individuele budget)
- Gesprek met je ouders/verzorgers m.b.t hun kijk op zelfstandig wonen en de ondersteuning die nodig is.
- Wat jouw wensen en mogelijkheden zijn t.a.v. onafhankelijkheid, autonomie of zelfstandigheid in wonen, werken, zorg/begeleiding, samenleven en het ontmoeten van anderen?

“Als je een beperking hebt, is het niet vanzelfsprekend dat je op jezelf gaat wonen. Het is een hele stap. Niet alleen voor de mensen zelf, maar ook voor ouders.”

Tabel: woonmogelijkheden voor (jong)volwassenen met een beperking

Woonvorm	Voordelen	Aandachtspunten
Ouderlijk huis	<ul style="list-style-type: none">• Vertrouwde omgeving bij ouders/verzorgers• Invloed op wie er werkt en zorg verleent• Behoud van persoonsgebonden budget en assistentie	<ul style="list-style-type: none">• Beperkte autonomie en zelfstandigheid (<i>rekening houden met anderen – wat betekent dat voor jou en jouw familie</i>)
Zorginstelling/ wooncomplex	<ul style="list-style-type: none">• Begeleid wonen• Gedeelde voorzieningen met eigen woonruimte• Bij grote woonvormen: alle begeleiding is bij de hand (bij dagelijkse bezigheden, maaltijden, geneeskundige hulp en activiteiten voor overdag)	<ul style="list-style-type: none">• Bij kleine woonvormen is beperkte hulp/assistentie (<i>Wat kunnen ze je voor ondersteuning bieden en hoeveel uur?</i>)• Beperkte zelfstandigheid en autonomie; geen invloed op wie er werkt en zorg verleent
Fokuswoning	<ul style="list-style-type: none">• Zelfstandigheid en autonomie in wonen• Behoud van persoonsgebonden budget (zorg in natura)• Zorg op afroep 24/7• Geen gemeenschappelijke ruimte en geen gezamenlijke afspraken	<ul style="list-style-type: none">• Beperkte autonomie: geen invloed op wie er werkt en zorg verleent• Woningen liggen verspreid in de wijk• Ondersteuning voor Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen. (<i>Is er nog specialistische ondersteuning nodig? Wat als je achteruit gaat wanneer je ouder wordt?</i>)• Geen gemeenschappelijke ruimte en gezamenlijke afspraken.
Wooninitiatief Mindset wonen	<ul style="list-style-type: none">• Zelfstandigheid en autonomie• Invloed op wie er werkt en zorg verleent• Behoud van persoonsgebonden budget en assistentie• Bewoners regelen wonen, leven en zorg zelf	<ul style="list-style-type: none">• Innovatieve woonvorm; administratieve en financiële processen soms nog onduidelijk• Eigen regie en verantwoordelijkheid voor zorginkoop, beheer en onderhoud woning en gemeenschappelijke ruimtes

	<ul style="list-style-type: none"> • Collectieve en individuele inleg van zorggelden. • Collectieve kosten m.b.t gemeenschappelijke ruimte. • Onderdeel van een wooncomplex met sociale interactie tussen bewoners 	<ul style="list-style-type: none"> • Groepsdynamiek en sociale interactie met medebewoners • Commitment aan gezamenlijke afspraken.
Eigen (huur)woning	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstandigheid en autonomie • Invloed op wie er werkt en zorg verleent 	<ul style="list-style-type: none"> • Woningaanpassingen via de gemeente • Financiële middelen voor huur/hypotheek en assistentie

Het proces op hoofdlijnen

Zodra je verschillende woonvormen met elkaar hebt vergeleken en voor ogen hebt wat voor jou het beste past, vervolg je de reis.

Brede oriëntatie is nodig op tot een keuze te komen.

Het is soms niet eenvoudig om erachter te komen waar een woonvorm is die aan jouw wensen voldoet. Je kunt zelf op zoek gaan, of de hulp inschakelen van bijvoorbeeld het revalidatiecentrum, de onafhankelijke clientondersteuner of mantelzorgmakelaars. Het is ook mogelijk om in contact te komen met een adviseur van een cliëntorganisatie (Per Saldo, Naar Keuze, Zorgbelang etc.) of een zelfstandig adviseur als partner voor alle woonwensen en zorgvragen.

Je bezoekt (online) informatieavonden van diverse woonvormen of maakt gebruik van de mogelijkheid om eens te gaan proef logeren. Uiteraard laat je je goed informeren over de mogelijkheden, voorwaarden en veranderingen. Antwoorden op vragen die je hebt kun je vinden bij professionele instellingen, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen. Andere (jong)volwassenen met een beperking die jou in dit proces zijn voorgegaan en je kunnen inspireren, enthousiasmeren of meenemen in hun afwegingen.

Je hebt een woonvorm en locatie gevonden die bij jou past! Het is een innovatieve woonvorm geworden waarbij autonomie, zelfstandigheid en vrijheid gecombineerd worden met gezamenlijk wonen (Mindset wonen). Daar wil je wonen en onderdeel van uit maken.

Met de keuze voor zelfstandig wonen met een grote mate van autonomie en vrijheid wil je bewoner worden van een woongemeenschap van tien woningen van ongeveer 75 vierkante meter die rolstoel toe- en doorgankelijk zijn en een gemeenschappelijke ruimte.

Ze liggen binnen een groter complex met woningen voor 1 en 2 persoonshuishoudens. De woningen krijgen een huurprijs die het mogelijk maakt om huurtoeslag te krijgen. Een (gezamenlijk) zorgteam gaat assistentie en zorg leveren aan de bewoners. Deze assistenten worden in samenspraak aangenomen.

Hierbij past het volgende bewonersprofiel:

- De bewoners geven samen vorm aan het wonen en hoe dit te organiseren.
- De bewoners zijn tussen de 18 en 45 jaar, met alleen een lichamelijke beperking en een gemiddelde intelligentie.
- Ze maken gebruik van 24-uurs zorg en het persoonsgebonden budget.
- Ze hebben een zorgzwaartepakket van LG vijf of hoger en zijn actief buitenshuis met werk, studie of dagbesteding.
- De bewoners sluiten zich aan als lid van de vereniging waardoor iedereen evenveel invloed heeft op de vormgeving en het beheren van de woonvorm.
- De bewoners staan ingeschreven bij of huren via de woningcorporatie.
- Er is een onderlinge klik tussen de bewoners.
- De bewoners zijn bereid zich in te zetten voor het creëren van een positieve groepsdynamiek en prettige sociale interactie

“Voor (jong)volwassenen met een lichamelijke beperking is het vinden van een geschikte woonsituatie een opgave. Door alle bezuinigingen en hervormingen in de gezondheidszorg is dit nog moeilijker geworden. Maar ik heb het niet opgegeven om mijn woondroom te realiseren. Net als mijn leeftijdsgenoten wil ik op mezelf wonen, ik heb echter wel 24 uur per dag assistentie nodig.”
Nathalie Versteegen

Selectieprocedure en aanmeldings- en toewijzingsproces

Om voor toelating tot het wooninitiatief in aanmerking te komen, zijn er door de initiatiefnemer en Bestuur richtlijnen vastgesteld. Naast het bewonersprofiel is er een procedure vastgesteld hoe de aanmelding en toewijzing verloopt. Ook worden voor een toekomstige bewoner de aanvullende criteria gehanteerd met betrekking tot de toelating. Het belangrijk dat voor iedereen duidelijk is welke voorwaarden er gesteld worden, zodat er een zo objectief mogelijk besluit kan worden gemaakt door jou als geïnteresseerde en door het Bestuur van het wooninitiatief.

Aanvullende voorwaarden zijn bijvoorbeeld dat geïnteresseerde:

- De visie, statuten, huishoudelijk reglement van het wooninitiatief onderschrijft;
- Betreffende toelatingsformulieren tijdig heeft doorgestuurd;
- Beschikt over een passende zorgvraag;
- Door het bestuur en bewonerscommissie en/of zorgaanbieder of externe adviseur aangemerkt wordt als kandidaat;
- Als kandidaat wordt gezien qua persoonlijkheid en door de commissie geschikt wordt bevonden ten opzichte van de al aanwezige bewoners om te gaan wonen binnen wooninitiatief.

Intentieovereenkomst

Na een intensieve periode van kennismaken en uitwisselen, komen het Bestuur van het wooninitiatief en jij overeen dat je bewoner wordt van het wooninitiatief. In een intentieovereenkomst spreken beide partijen de intentie uit om samen het doel (realiseren en in stand houden van het wooninitiatief) te bereiken. Met deze intentieovereenkomst worden de afspraken tussen de partijen vastgelegd, Dit betreft toelating, financiering, opzegging, uitgangspunten van projecten, statuten etc.

Ook wordt er een contract afgesloten tussen jou als (toekomstige) bewoner en de vertegenwoordiging van het wooninitiatief, zodat de voorwaarden zijn geborgd. Dit contract is verbonden met de overeenkomst tussen de vertegenwoordiging van het wooninitiatief (Bestuur), de woningcorporatie en de zorgaanbieder. In dit contract staan ook de consequenties opgenomen als je besluit om je terug te trekken en niet te gaan wonen in het wooninitiatief.

Ben je van plan om een dergelijke overeenkomst af te sluiten, dan is het advies om hierbij een jurist of advocaat in te schakelen.

Het is definitief – je gaat wonen naar jouw woonwens. Als (toekomstige) bewoner wordt je lid van de vereniging, zodat het wooninitiatief gezamenlijk verder wordt vormgegeven. Afhankelijk van het stadium van het project worden samen beslissingen genomen over de inrichting van de woningen, de gemeenschappelijke ruimte, inkoop van zorg en organisatie van het wonen. Ook het werven van andere bewoners is een belangrijk onderdeel.

Hoewel je lid bent van de vereniging huur je zelfstandig je eigen volwaardige appartement en leidt je je eigen leven. Dit betekent dat van jou verwacht wordt dat je zelf zorgt voor o.a.

- Inschrijvingen gemeente, woningcorporatie.
- Aanvraag huursubsidie.
- Aanvragen aanpassingen gemeente.
- Woningaanpassingen in overleg met de woningcorporatie.
- Zorgindicatie laten vaststellen en delen met de medebewoners t.b.v. de inkoop van zorg/assistentie.
- Inzicht in hoogte pgb.
- Huurovereenkomst en contracten.
- Afspraken met je ouders/verzorgers over hun betrokkenheid.
- Deelname aan vergaderingen/ overleggen/ werkgroepen.
- Contact met de vereniging (het bestuur) hebt.
- Deelnemen aan groepsbijeenkomsten of activiteiten voor teambuilding met andere bewoners.
- Huishoudboekje inzichtelijk maken.
- Inhuren eigen assistente en organisatie van de zorgovereenkomst en declaraties.
- Maak een verhuisplan.

Wachtlijst en doorlooptijd tot verhuizing

Het proces van toelating tot het wooninitiatief naar de daadwerkelijke verhuizing is een proces wat langere tijd kan duren. Zeker als het wooninitiatief nog gebouwd moet worden, is het aan te raden rekening te houden met een flinke doorlooptijd, mogelijk zelfs van jaren.

Daarbij komt dat bij een enkel wooninitiatief sprake is van een wachtlijst. Voor Mindset wonen was afgesproken dat bij 10 (potentiële) bewoners er maximaal 5 personen op de wachtlijst kwamen. Het is belangrijk dat er een wachtlijst is. Door de jaren heen kan jij als kandidaat of een van de andere (toekomstige) bewoners voor andere keuzes komen te staan of verandert de zorgvraag.

Vertrek van (toekomstige) bewoners at heeft consequenties voor het collectief, zowel op de financiering van de woonkosten, collectieve zorg en gemeenschappelijke kosten.

Dan is het dus van groot belang dat er spoedige opvolging is. Een wachtlijst met potentiële kandidaten draagt hier aan bij.

Zorg er als Bestuur/bewonerscommissie voor dat er een financiële reserve is om onverwachte leegstand te compenseren.

Als bewoner is het verstandig om een eigen planning maken waarin opgenomen wordt wat er allemaal georganiseerd moet worden voor verhuizing. Denk hierbij aan het maken van een huishoudboekje, onderzoeken toeslagen, indicatie aanvraag, herziening, pgb plan, zorgvraag in kaart brengen, aanvragen van wooninitiatieventoeslag, aanpassingen in het huis en een netwerk opbouwen in de nieuwe woonplaats.

Externe Communicatie

Als (toekomstige) bewoner is het managen van de realisatie en in stand houding van een wooninitiatief een behoorlijke opgave en kost veel tijd. Het vinden van extra geschikte bewoners die zich bij het woonproject willen aansluiten gaat niet vanzelf. De (toekomstige) bewoners van het eerste uur zetten zich vol overtuiging in om over de woonvorm te vertellen in diverse media, zoals in de lokale of regionale krant of landelijke tijdschriften. Het is een pre als beschikt over een netwerk en het leuk vindt om over het wooninitiatief aan anderen te vertellen. De onverwachte pandemie zorgt er helaas voor dat fysieke ontmoetingen moeilijk te organiseren zijn en veel inloopavonden of informatiemomenten online plaatsvinden.

Ook de externe contacten met belanghebbenden van het wooninitiatief vraagt voorbereiding, openheid en inzet. Wees je bewust dat – zeker bij een wooninitiatief dat nog ontwikkeld wordt zoals Mindset wonen – veel communicatie actief naar buiten gericht is, niet alleen bij de werving van nieuwe bewoners, ook in het aantrekken van donateurs en subsidieverstrekker. Maak met het Bestuur afspraken wie extern communiceert, zodat er geen verschillende boodschappen naar buiten toe komen.

Checklijst voorbereidingen zelfstandig wonen

Onderwerp	Aandachtspunten
Contact zorgkantoor	<ul style="list-style-type: none">• Heb tijdig contact met het zorgkantoor wanneer er een aanvullende indicatie nodig is, bijv. Extra Zorg Thuis, Wooninitiatieventoeslag of Meezorg.• Indien je door verhuizing naar een ander zorgkantoor gaat, vraag het zorgkantoor dan met het nieuwe zorgkantoor contact hierover te hebben.
Afspraken toekomstige gemeente/woonplaats	<ul style="list-style-type: none">• Tijdig aanvragen van woningaanpassingen; over het algemeen wordt de aanvraag voor een woningaanpassing (pas) in gang gezet als je ingeschreven staat bij de gemeente. Zorg voor afspraken met de (toekomstige gemeente, zodat – zeker bij nieuwbouw – de aanpassingen eerder kunnen worden aangevraagd en doorgevoerd. Betrek hierbij de fysiotherapeut of ergotherapeut.
Afspraken huidige gemeente/woonplaats	<ul style="list-style-type: none">• Stem met gemeente af m.b.t overdracht hulpmiddelen
Inzet clientondersteuner of mantelzorgmakelaar	<ul style="list-style-type: none">• Schakel expertise in voor de zorgindicatie, contacten met zorgkantoor zorgovereenkomsten, declaraties, deskundig personeel, budgetplan, financiële mogelijkheden m.b.t zorg, wet- en regelgeving, werk etc.• Het is een pre als een clientondersteuner of mantelzorgmakelaar je vanaf het start van het project naar realisatie en nazorg kan ondersteunen.
Opstellen huishoudboekje	<ul style="list-style-type: none">• Maak een overzicht met jouw inkomsten, uitgaven, toeslagen, vaste lasten, verzekeringen, belastingen etc.
Persoonlijke ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none">• Maak de noodzakelijke tijd en planning inzichtelijk die nodig is voor alle voorbereidingen.• Breng jouw zorgvraag in kaart, maak jouw wensen m.b.t netwerk, werk, vrije tijd ect expliciet en bespreek deze met de mensen om je heen.• Het is belangrijk aandacht te geven aan het uit huis gaan, wat voor effect heeft dit op jou, jouw ouders/gezin, werk?

En dan worden de woningen opgeleverd! Je krijgt de sleutel van je nieuwe woning en gaat nu echt verhuizen naar je nieuwe plek. Je kent je burens, de taken zijn onderling verdeeld, het zorgteam staat klaar en aanspreekpunten bij vragen zijn bekend. Het zelfstandig leven en wonen gaat van start. Nu is het zaak om dit in stand te houden, te onderhouden en waar nodig te verbeteren. De bewoners blijven hier aan werken, zodat ook in de toekomst iedereen met regie op hun eigen leven prettig woont.

Borging, evaluatie en verbetering

Tijd om te evalueren en taken van het bestuur en de bewoners opnieuw te definiëren of over te dragen. Ook de tijd om praktische zaken onderling af te spreken, elkaar (nog) beter te leren kennen, de samenwerking met het zorgteam te ervaren of waar nodig aan te scherpen en verwachtingen te beschouwen.

Checklijst oplevering en instandhouding

Onderwerp	Acties
Rechtsvorm en bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen bestuursreglement en statuten (wat als het mis gaat?), stabiliteit bestuur, aftreding en zittingstermijnen • Vergaderstructuur vormgeven met leden en overige bewoners • Verdelen van dagelijkse taken en verantwoordelijkheden • Interne communicatie met bewoners • Externe communicatie met belanghebbenden, media en overige geïnteresseerden en betrokkenen • Raad van advies instellen met diversiteit expertise en vertegenwoordiging van belanghebbenden
Groepsdynamiek en betrokkenheid bewoners	<ul style="list-style-type: none"> • Teambuilding ook na realisatie, hoe gaat de nieuwe werkelijkheid
Contact in de (nieuwe) wijk	<ul style="list-style-type: none"> • Initiatieven om andere buurtbewoners te ontmoeten • Contact opnemen met opbouwerkers, sportcoaches, wijkbeheerder • Invulling geven aan sociale leven in (nieuwe) buurt/gemeente
Persoonlijke ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Netwerk opbouwen, onderhouden en uitbouwen • Tijdinvestering in combinatie met overige zaken (werk, hobby, sociale contacten etc.) • Ondersteuning organiseren voor wat het met je doet je nieuwe huis
Praktische zaken in beheren en samenleven	<ul style="list-style-type: none"> • Huishoudelijk reglement opstellen • Huis- en leefregels vaststellen of herijken • Interne communicatie vormgeven t.b.v. het collectief van bewoners (o.a. bewonerszaken, nieuwsflits woningcorporatie, afspraken met instanties of zorgpartij, gebruik en inzet social media) • Onderlinge praktische afspraken bij vakantie, afwezigheid, gebruik Whatsapp, privacy etc.
Contact met ouders/verzorgers	<ul style="list-style-type: none"> • Informatievoorziening ouders: ouders/verzorgers meenemen in het hele proces naar zelfstandigheid, zodat ook zij aan de nieuwe situatie wennen en er vertrouwd mee raken • Ouders/verzorgers zijn voor iedere bewoner afzonderlijk en voor het collectief een belangrijke groep bij het succesvol in stand houden van het wooninitiatief. Van belang dat zij geïnformeerd en betrokken blijven.

Tips en adviezen voor andere bewoners:

1. **Bespreek de visie op het wooninitiatief met elkaar en maak afspraken hoe de zorg/zorgteam georganiseerd wordt; door wie, welke mensen met welke deskundigheidsniveau en hoeveel uur. Ook als de bewonersgroep niet compleet is, is het van belang om hier mee te starten en afspraken vast te leggen.**
2. **In de selectie en aanname procedure is het een pre als een orthopedagoog of clientondersteuner mee adviseert in welke mate een geïnteresseerde kandidaat zelfstandig kan wonen. Het proces van screening versnelt door telefonisch een voorgesprek te hebben tussen jou als geïnteresseerde en de selectiecommissie. Wanneer dit positief is, plan dan een kennismakingsgesprek in.**
3. **Zorg dat contractueel vastgelegd is welke verwachtingen en verplichtingen er gelden voor jou als bewoner en lid van de vereniging. Hiermee wordt inzichtelijk welke (financiële) consequenties er zijn bij onverwacht vertrek van (toekomstige) bewoners bijvoorbeeld op het gebied van woon- en zorgkosten.**
4. **Betrek de gemeente vroegtijdig in het project, zodat het duidelijk is wie verantwoordelijk is voor aanschaf van WMO voorzieningen – de woningcorporatie of gemeente. Hierdoor voorkom je dat je kosten maakt die vergoed (kunnen) worden.**
5. **Zet gemaakte afspraken met externe partijen op papier (dit voorkomt gedoe na afloop).**
6. **Leer elkaar binnen de groep bewoners goed kennen, voordat je spreekt over het inleggen van een bedrag voor de collectieve zorg. Bij het leren kennen is het een pre als je ook met elkaar spreekt over de ondersteuning die ieder nodig heeft. Welke deskundigheid ingehuurd moet worden en wat bewoners verwachten van deze mensen. Ben ook bewust dat zorgvragen kunnen veranderen en maak afspraken wanneer een bewoner niet meer past in het bewonersprofiel.**

“In dit traject was het heel lastig om alle bewoners op 1 lijn te krijgen in de organisatie van zorg. Hierdoor heeft dit proces veel te lang geduurd en werd er veel in cirkeltjes gepraat. In het vervolg zou ik 1 externe persoon de leiding geven die een concreet voorstel doet. Daar stemmen de leden over, zodat er een besluit komt. Hierin dus meer aandacht voor het collectief: belangrijk om te delen, om het financieel haalbaar te maken. Nu zaten mensen te veel op hun eigen eilandje” Bewoner Mindset wonen

7. **Blijf communiceren:** als toekomstige bewoners onderling en zet dit door zodra iedereen de woning betreft. Vaak is nog niet alles duidelijk en zijn structurele bijeenkomsten noodzakelijk om afspraken scherp te maken en elkaar beter te leren kennen.
8. Als de groep bewoners binnen het project woont is het advies om met elkaar een vergaderschema op te stellen afspraken te maken wanneer er vergaderingen plaats vinden. Ook kan een communicatieschema met korte lijnen helpen om ervoor te zorgen dat alle betrokken partijen geïnformeerd worden over zaken die van belang zijn.
9. Van bewoners vraagt het enorm veel om naast de werkzaamheden die je de hele dag hebt, ook de taken uit te oefenen om een bewonersinitiatief te realiseren. Vraag hierbij om meer ondersteuning vragen ook al wil je samen het project echt zelf doen in kader van zelfregie. En stap daarbij over de gêne om hulp te vragen, bijvoorbeeld bij donaties.

Verwijzing en impressie 's naar mediaberichten, interviews en artikelen

Per Saldo:

- *Per Saldo is sinds 1995 dé landelijke vereniging van mensen met een persoonsgebonden budget (pgb). De vereniging komt op voor de belangen van ouder-, bewoners en wooninitiatieven en hun bewoners. Per Saldo geeft voorlichting en advies en is de maker van de Toolkit Wonen, met informatie van a t/m z voor startende en bestaande initiatieven. De Toolkit Wonen is gemaakt in opdracht van het ministerie van VWS.*
- *Lokale en landelijke media: website van Per Saldo. Op de website staat de nieuwsbrief van Per Saldo*

- **Oriëntatiefase:**
<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/oriënterende-fase/voordat-je-kiest-voor-een-ouderinitiatief/>
- **Opstartfase:**

Stappenplan

De opzet van het Stappenplan en de hierna genoemde tools en onderdelen zijn ontleend aan de Toolkit Wonen.

Bewonersgroep vormen:

<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/opstartfase/organisatie-worden/zoek-geschiede-bewoners/>

Projectplan:

<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/opstartfase/organisatie-worden/stel-een-projectplan-op/>

Beschrijf met elkaar de visie:

<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/opstartfase/organisatie-worden/beschrijf-met-elkaar-de-visie/>

Een conflict en dan?

<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/opstartfase/organisatie-worden/een-conflict-en-dan/>

Begin aan het huishoudelijk reglement:

<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/opstartfase/organisatie-worden/begin-aan-een-huishoudelijk-reglement/>

Regel woningaanpassingen:

<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/opstartfase/woning-regelen/regel-woningaanpassingen/>

- **Realisatiefase**
Organisatie realiseren:
<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/realisatiefase/organisatie-realiseren/bewonersgroep-verder-samenstellen/>

Initiatiefgroep leert elkaar kennen

<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/realisatiefase/organisatie-realiseren/initiatiefgroep-leert-elkaar-beter-kennen/>

Huisregels:

<https://www.pgb.nl/toolkit-wonen/realisatiefase/organisatie-realiseren/stel-het-huishoudelijk-reglement-bij/>

Mindset Wonen:

- **Website:**
<https://mindsetwonen.nl/>

WOONLINK (projectadviseur Mindset Wonen)

- **Website:**
<https://www.woonlink.nu/>

Talis:

- **Artikels**
12-03-2021
<https://www.talis.nl/verhuur-woningen-voor-jongeren-in-nijmegen-noord/>
- **28-4-2021**
<https://www.talis.nl/mindset-wonen/>
- **07-2021**
<https://www.talis.nl/nieuwe-appartementen-in-woenderskamp-bij-eenvandaag/>
- **08-2021**
<https://www.talis.nl/sleutels-voor-bewoners-bijzonder-wooninitiatief-mindset/>

Platform 31

- **Publicatie: onbeperkt wonen**
https://www.sociaalweb.nl/cms/files/2021-10/1634636423_onbeperkt-wonen.pdf

Naar Keuze:

- **Website**
<https://naar-keuze.nl/wooninitiatieven>
- **Website project “heft in eigen handen”**
<https://ouderinitiatieven-toekomst.nl/>
- **Wooninitiatieven.nl**
<https://naar-keuze.nl/wooninitiatieven>

Cooplink:

- **Oproep**
<https://www.cooplink.nl/blog/initiatief/mindset-wonen>

De Brug:

- **Artikels:**
<https://www.brugnijmegen.nl/nieuws/algemeen/125511/bewoners-gezocht-voor-mindset-wonen->
<https://www.fortem.nu/tag/mindset-wonen/>
<https://www.brugnijmegen.nl/nieuws/algemeen/124125/informatieavond-mindset-wonen>

15-3-2021

<https://www.brugnijmegen.nl/nieuws/algemeen/116195/mindset-wonen-project-door-en-voor-mensen-met-een-lichamelijke-beperking>

Wegwijzer 024:

- **Verwijzing:**
<https://www.wegwijzer024.nl/activiteit/mindset-wonen-in-aanbouw>

Nederland zorgt voor elkaar

- **Oproep**
<https://nlzorgtvoorelkaar.nl/initiatievenkaart/1218385.aspx>

Zorgsaamwonen

- **Artikel: 11 Mei 2021**
<https://www.zorgsaamwonen.nl/artikel/wooninitiatief-bewoners-met-beperking-tekent-huurcontract>

We Doen het Samen Festival

- **Artikel:**
<https://www.human.nl/lees/2019/zoeken-naar-steun-voor-je-burgerinitiatief.html>

Uit agenda Nijmegen

- **Verwijzer tweede informatie bijeenkomst**
<https://www.uitnijmegen.nl/agenda/informatiebijeenkomst-mindset-wonen-2/>

GL8

- **Interview radio**
19-2-2020
<https://gl8.nl/nieuws/interviews/mindset-wonen-het-nieuwe-bewonersinitiatief-voor-mensen-met-een-fysieke-beperking/>

Omroep Gelderland

- **20-5-2020**
<https://www.gld.nl/nieuws/2450818/Dankzij-Nathalie-worden-er-10-woningen-voor-mensen-met-een-beperking-gebouwd>

16-08-2021

<https://www.gld.nl/nieuws/7346271/bewoners-met-beperking-regelen-zelf-zorg-bij-nieuwe-appartementen-in-nijmegen>

Lentse Lucht:

- **Artikel Mei 2020**
<https://lentselucht.nl/lokale-media/mei-2020/2642>

WaalSprong:

- **Artikels**
29-9-2020
<https://www.waalsprong.nl/nieuws/hooqste-punt-huurappartementen-woenderskamp/>

November 2020

<https://www.waalsprong.nl/nieuws/mindset-wonen-is-de-start-van-een-nieuwe-levensfase/>

Filmpjes:

- **01-05-2019 Start:**
<https://www.youtube.com/watch?v=TbOw7NgEB9U>
- **04-2020 impressie:**
https://www.youtube.com/watch?v= 2_2C2KVII0&t=2s
- **05-2020 impressie:**
<https://www.youtube.com/watch?v=xboPbVndJ1o>
- **06-2020 omroep Gelderland:**
<https://www.youtube.com/watch?v=7zoW1GQApX0>
- **11-2020 promotiefilm bewoners:**
<https://www.youtube.com/watch?v=CvImyG06KQo&t=33s>
- **Eindresultaat:**
https://www.linkedin.com/posts/barbaramaiburg_mindsetwonen-ugcPost-6842768117748310016-kWbW

Wunderbar:

- **Website**
<https://www.wunderbar.care/>

Onafhankelijke Clientondersteuning OA:

- **Website:**
Samenwerkingsverband Onafhankelijke Cliëntondersteuners Brabant
<https://onafhankelijkeclientondersteuner.nl/>

ClientondersteuningPlus:

- **Website:**
<https://clientondersteuningplus.nl/>

MEE

- **Website:**
<https://www.mee.nl/>

Miel Verstappen - Happy Miel (teambuilding Mindset verzorgt):

- **Website:**
<https://www.happymiel.nl/>

TVNZorgt (zorgaanbieder)

- **Website:**
<https://tvnzorgt.nl/>

Jack Fila - Vrijwilliger Mindset Wonen (scenarioschrijver)

- **Website:**
<https://www.het-bijzondere-verhaal.tv/>

RPSW:

- **RPSW is een belangenvereniging van 40 bestaande ouderinitiatieven met in totaal circa 400 individuele leden in en rond Noord-Brabant**
RPSW is het platform om ouders van bestaande of startende ouderinitiatieven te ontmoeten. RPSW heeft tot doel ervaring en deskundigheid uit te wisselen en te delen.
<https://www.rpsw.nl/>

LVOI

- **De Landelijke Vereniging van Ouderinitiatieven (LVOI) is in november 2020 opgericht. De LVOI zet zich in voor de belangen van ouderinitiatieven en het uitwisselen van kennis en ervaring. Daarnaast faciliteert de LVOI een geschillen- en klachtenregeling voor ouderinitiatieven.**
<https://ouderinitiatieven.nl/>

Stichting MET:

- **Stichting Mijn Eigen Thuis steunt ouders van jongeren met een beperking bij het realiseren van zelfstandige woonvormen. Deze woonvormen staan bekend als "Ouderinitiatieven".**
<https://mijneigenthuis.nl/>

Afbeeldingen: Bijlage Toolkit Bewoners

<https://rb.gy/gm0ozv>